

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2024 m. gegužės 7 d.
(OR. en)

9638/24

DEVGEN 69
FIN 434
ACP 46
RELEX 625

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
data:	2024 m. gegužės 7 d.
kam:	Delegacijoms
Ankstesnio dokumento Nr.:	7799/24
Dalykas:	2023 m. metinė ataskaita dėl Europos Sąjungos išorės veiksmų priemonių įgyvendinimo 2022 m. – Tarybos išvados (2024 m. gegužės 7 d.)

Delegacijoms priede pateikiamos Tarybos išvados dėl 2023 m. metinės ataskaitos dėl Europos Sąjungos išorės veiksmų priemonių įgyvendinimo 2022 m., kurias Taryba patvirtino 2024 m. gegužės 7 d. įvykusiame 4021-ame posėdyje.

**Tarybos išvados dėl 2023 m. metinės ataskaitos dėl Europos Sąjungos išorės veiksmų
priemonių įgyvendinimo 2022 m.**

1. Taryba primena, kad svarbu stiprinti ES tarptautines partnerystes, visų pirma dabartinėmis sudėtingomis geopolitinėmis aplinkybėmis – tai Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą padariniai, padidėjęs nestabilumas Artimuosiuose Rytuose, Sahelyje ir kitose pasaulio dalyse, užsitęsęs COVID-19 pandemijos ekonominis, socialinis poveikis, poveikis švietimui ir sveikatai, taip pat tebesitęsianti klimato ir biologinės įvairovės krizė. ES išorės veiksmų priemonės ir strategija „Global Gateway“ yra itin svarbios priemonės, kurias taikant bendradarbiaujama su partneriais, stiprinamas daugiašališkumas, puoselėjamos demokratinės vertybės ir žmogaus teisės ir stiprinamas ES geopolitinis vaidmuo bei politikos prioritetai, laikantis Europos komandos požiūrio.
2. Taryba pažymi, kad ES ir jos valstybės narės kartu yra didžiausia pasaulyje vystymosi partnerė ir prekybos blokas, pirmaujanti investuotoja pasaulyje ir antra pagal dydį humanitarinės pagalbos teikėja. 2022 m. ES ir jos valstybės narės, laikydamosi Europos komandos požiūrio, bendrai skyrė 92,1 mlrd. EUR, t. y. 42 % pasaulinės oficialios paramos vystymuisi (OPV). ES ir jos valstybės narės padeda naikinti skurdą, spręsti klimato kaitos ir biologinės įvairovės nykimo poveikio problemą, kovoti su nelygybe, įskaitant lyčių nelygybę, ir skatinti darnų vystymąsi, taiką ir stabilumą, be kita ko, laikydamosi humanitarinės pagalbos, vystymosi ir taikos tarpusavio sąsajos požiūrio ir vykdydamos poreikiais grindžiamus, principinius ir į lyčių lygybę orientuotus humanitarinius veiksmus, taip pat skatindamos tvarias investicijas, propaguodamos žmogaus teises, demokratiją, gerą valdymą ir teisinę valstybę. ES išorės priemonės yra itin svarbios didinant ES vystymosi, užsienio, klimato, prekybos ir saugumo politikos suderinamumą, taip pat rodant ES lyderystę pasaulyje, atsakomybę ir solidarumą. Šiuo atžvilgiu ES ir jos valstybės narės patvirtina, kad politikos suderinamumas darnaus vystymosi labui yra svarbus principas siekiant veiksmingesnio vystomojo bendradarbiavimo.
3. Taryba palankiai vertina metinę ataskaitą dėl Europos Sąjungos išorės veiksmų priemonių įgyvendinimo 2022 m., kurioje pristatomos ES partnerystės ir jų rezultatai. Šios partnerystės grindžiamos abiejų pusių politine valia, bendromis vertybėmis ir interesais, veiksmingo daugiašališkumo principu, kurio pagrindas – Jungtinės Tautos, tvarumo skatinimu ir pagarba visuotinėms žmogaus teisėms, demokratijai, geram valdymui ir teisinei valstybei.

4. Taryba gerai vertina tai, kad ataskaita apima 2022 m. suteiktos ES finansinės paramos, susijusios su tarptautinėmis partnerystėmis ir vystymosi politika, Europos kaimynystės politika, humanitarine pagalba ir civiline sauga, ES plėtros politika, taika, saugumu ir gynyba, reagavimu į krizes ir pasirengimu joms, žmogaus teisėmis, demokratija bei lyčių lygybe, ir paramos ES užsienio politikos tikslams pagrindinius aspektus. Taryba taip pat palankiai vertina tai, kad ataskaitoje stengiasi parodyti, kaip ES išorės veiksmams, pasitelkiant įvairias ES priemones, strategiją „Global Gateway“ ir ES plėtros politiką, prisidedama prie ES geopolitinio vaidmens, taikos bei saugumo ir politikos prioritetų. Tai apima OPV, tačiau taip pat ją viršija ir papildo.
5. Taryba taip pat pripažįsta, kad šia ataskaita prisidedama prie informavimo apie Darnaus vystymosi darbotvarkės iki 2030 m. ir jos 17 darnaus vystymosi tikslų (DVT) šį veiksmų dešimtmetį, taip pat Paryžiaus susitarimo ir naujojo Europos konsensuso dėl vystymosi įgyvendinimą. Taryba pripažįsta metinės ataskaitos svarbą ES išorės veiksmų skaidrumui ir atskaitomybei už juos, taip pat strateginiams svarstymams ir komunikacijai. Taryba palankiai vertina šią ataskaitą kaip naudingą stebėsenos priemonę tikrinant, kaip ES išorės veiksmų priemonės, įskaitant strategiją „Global Gateway“, įgyvendinamos atsižvelgiant į ES strateginius tikslus.
6. Taryba palankiai vertina tai, kad daug dėmesio skiriama geografiniam skyriui, kuriame apibūdinama, kaip ES išorės veiksmams prisidedama prie ES politikos prioritetų įgyvendinimo kiekviename regione, kuriame ji veikia. Kalbant apie teminį skyrių, Taryba visų pirma palankiai vertina tai, kad daug dėmesio skiriama žmogaus socialinei raidai, įskaitant sveikatą, socialinę apsaugą, lyčių lygybę, švietimą ir apsirūpinimo maistu bei mitybos saugumą, taip pat klimato kaitos poveikį. Šiame kontekste Taryba primena 2021 m. birželio 14 d. Tarybos išvadas dėl žmogaus socialinės raidos.
7. Taryba palankiai vertina tai, kad ataskaitoje pabrėžiama labai didelė ES parama Ukrainai ir nuo karo nukentėjusioms kaimyninėms šalims, taip pat pastangos spręsti problemas, susijusias su regioniniais ir pasauliniais Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą padariniais ir poveikiu pažeidžiamiausioms grupėms, visų pirma kalbant apie apsirūpinimo maistu saugumą ir energetinį saugumą. Taryba ragina Komisiją toliau akcentuoti ES paramą siekiant įveikti pasaulinius iššūkius. Taryba palankiai vertina tai, kad ES dedant pastangas remti Ukrainą nesumažėjo jos parama kitoms šalims partnerėms, visų pirma mažiausiai išsivysčiusioms šalims ir pažeidžiamiausioms šalims.

8. Taryba pabrėžia, kad būtina patvirtinti integruotą ir nuoseklų ES atsaką į išorės krizes ir konfliktus, be kita ko, pasitelkiant ES išorės veiksmų priemones. Šiuo atžvilgiu itin svarbūs aspektai yra konfliktų prevencija laiku atliekant analizę ir imantis išankstinių veiksmų, parama tarpininkavimui ir dialogui siekiant taikos, taikos kūrimas bei atsparumo didinimas ir tarptautinių bei regioninių partnerystės kūrimas taikos, saugumo ir gynybos srityje. ES strategijų lankstumas ir gebėjimas reaguoti jas įgyvendinant bus itin svarbūs siekiant išlaikyti aktualumą ir veiksmingumą dinamiškoje tarptautinėje aplinkoje.
9. Taryba gerai vertina tai, kad į ataskaitą įtraukta ES parama ilgalaikiams COVID-19 pandemijos padariniams įveikti, pasirengimas sveikatos krizėms tarptautiniu lygmeniu ir ES įsipareigojimai dėl su klimatu susijusio finansavimo ir biologinės įvairovės apsaugos. Taryba pabrėžia, kad svarbu užtikrinti kovos su klimato kaita finansavimą, skirtą tiek klimato kaitos švelninimui, tiek prisitaikymui prie jos, kuris pasiektų pažeidžiamiausias bendruomenes, įskaitant mažas besivystančias salų valstybes. Be to, Taryba palankiai vertina tai, kad ataskaitoje skirta dėmesio migracijai ir priverstiniam persikėlimui. Šiuo atžvilgiu Taryba primena, kad svarbu rengti, finansuoti ir įgyvendinti ES iniciatyvas, kuriomis būtų kovojama su neteisėta migracija bei jos pagrindinėmis priežastimis ir sprendžiama priverstinio persikėlimo problema, laikantis Europos komandos požiūrio.
10. Taryba pabrėžia, jog svarbu, kad vykdant ES išorės veiksmus būtų laikomasi veiksmingo vystomojo bendradarbiavimo principų, ypač siekiant užtikrinti ES išorės priemonių operacinį pajėgumą veiksmingai įgyvendinti jų atitinkamose teisinėse sistemose nustatytus tikslus ir užmojus, remiantis Tarybos politiniu ir strateginiu vadovavimu. Taryba gerai vertina tai, kad nuolat tobulinamas Komisijos tarnybų ir EIVT ataskaitų dėl ES intervencinių priemonių konkrečių rezultatų ir jų poveikio, įskaitant rezultatams skirtus ir finansinius priedus, teikimas. Taryba ragina Komisiją į būsimą ataskaitą įtraukti ir labiau akcentuoti duomenų ir rezultatų analizę dėl indėlio siekiant Kaimynystės, vystomojo ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonės (KVTBP) „Globali Europa“ tikslų, taip pat dėl paramos mažiausiai išsivysčiusioms šalims, laikantis Reglamento dėl KVTBP „Globali Europa“ 41 straipsnio. Taryba ragina atitinkamai naudoti pagal lytį suskirstytus duomenis.

11. Taryba gerai vertina įdėtas pastangas pasiekti, kad 32,4 % įsipareigojimų būtų skirta socialinei apsaugai ir žmogaus socialinei raidai remti, 13,6 % – su migracija susijusiems projektams, 9,2 % – švietimui remti, taip pat tendenciją siekti, kad 85 % dalį sudarytų veiksmai, kuriais prisidedama prie lyčių lygybės. Taryba ragina Komisiją toliau plėtoti veiksmus, kuriais reaguojama į klimato kaitą ir saugoma biologinė įvairovė, kad būtų pasiekti sutarti tikslai. Taryba atkreipia dėmesį į pažangą, padarytą siekiant institucinių ir strateginių tikslų, nustatytų Trečiajame ES lyčių lygybės veiksmų plane „Vykdant ES išorės veiksmus įgyvendinama plataus užmojo lyčių lygybės ir moterų įgalėjimo darbotvarkė“, – tai palankiai įvertinta pirmininkaujančios valstybės narės išvadose ir atspindėta metinėje ataskaitoje.
12. Taryba palankiai vertina ataskaitas dėl ES išorės veiksmų priemonių įgyvendinimo ir pasiekimų taikant Europos komandos požiūrį, įskaitant strategijos „Global Gateway“ ir Europos komandos iniciatyvų įgyvendinimą. Šiame kontekste Taryba yra įsipareigojusi vis daugiau dėmesio skirti rezultatams ir įtraukumui, didinti skaidrumą bei tarpusavio atskaitomybę ir skatinti partnerius prisiimti atsakomybę, skatinti veiksmingą vystomąjį bendradarbiavimą ir poreikiais grindžiamą požiūrį, taip pat kovoti su korupcija, kuri yra tiek rizika, tiek kliūtis vystymuisi. Taryba taip pat primena, jog tam, kad bendrų veiksmų poveikis būtų tvarus ir ilgalaikis, būtina užtikrinti visų suinteresuotųjų subjektų, dalyvaujančių taikant Europos komandos požiūrį, proaktyvų dalijimąsi informacija laiku, glaudų ir įtraukų konsultavimąsi, veiksmų koordinavimą, finansinę stebėseną ir lankstumą. Taryba ragina ES delegacijas visapusiškai atlikti savo koordinuojamąjį vaidmenį Europos komandos veikloje programuojant ir įgyvendinant KVTBP šalyse partnerėse, glaudžiai įtraukiant valstybių narių ambasadas, laikantis principo „glaudesnis darbas drauge“. Taryba palankiai vertina nuolatinį privačiojo sektoriaus dalyvavimą, be kita ko, pasitelkiant priemonę „Europos darnaus vystymosi fondas +“ (EDVF+).
13. Taryba džiaugiasi, kad ataskaita paskelbta laiku, laikantis Reglamento dėl KVTBP „Globali Europa“ 41 straipsnio, ir palankiai vertina pastangas propaguoti lygias galimybes ir laikytis prieinamumo negalią turintiems asmenims reikalavimų pagal Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvenciją. Taryba primena, kad ES išorės veiksmų įtraukumas padeda mažinti pažeidžiamumą ir nelygybę, kartu remiant orumą ir žmogaus socialinę raidą.

14. Taryba palankiai vertina Komisijos tarnybų ir EIVT įgyvendinamą naują požiūrį į strateginę komunikaciją išorės veiksmų srityje. Taryba remia strateginės komunikacijos veiklą, taip pat tos veiklos stiprinimą siekiant kovoti su užsienio vykdomu manipuliavimu informacija ir kišimusi, įskaitant dezinformaciją. Strateginė komunikacija, vienu metu būstinės ir ES delegacijų lygmeniu, padidins ES išorės veiksmų poveikį ir matomumą, be kita ko, pasitelkiant Europos komandos iniciatyvas, strategiją „Global Gateway“ ir kitus veiksmus, įgyvendinamus laikantis Europos komandos požiūrio, siekiant įveikti pasaulinius iššūkius. Taryba ragina Komisijos tarnybas ir EIVT toliau remti šias pastangas naujausiais poveikio duomenimis. Taryba palankiai vertina politinių misijų organizavimą laikantis Europos komandos požiūrio, siekiant prisidėti prie ES ir jos valstybių narių, kaip patikimų ir vertų pasitikėjimo partnerių vystymosi klausimais, matomumo.
-